

Indicatorenset Revalidatie, bewegen en sport (2014)

Indicator 1: Omschrijving structuur indicator NETWERK	
Relatie tot kwaliteit	Een sport- en beweegadvies dient een integraal en herkenbaar onderdeel te zijn van de (poli)klinische revalidatiebehandeling. Onderdeel van het advies is een doorverwijzing naar een voor de patiënt passend sport- en beweegaanbod. Dit aanbod is zeer divers. Om (ex-)patiënten een passend aanbod in hun eigen woonomgeving te bieden, is netwerkvorming tussen revalidatie instellingen/afdelingen en sport- en beweegaanbieders gewenst.
Operationalisatie	De revalidatie-instelling/afdeling heeft ten behoeve van doorverwijzing een aantoonbaar en inzichtelijk lokaal netwerk tussen de revalidatie-instelling/het Sportloket en sport- en beweegaanbieders. (ja/nee/deels*)
Definitie(s)	<p>Een netwerk is in dit kader een specifieke vorm van samenwerking tussen de revalidatie-instelling/het Sportloket en sport- en beweegaanbieders en/of sleutelorganisaties/personen.</p> <p>In het netwerk maken de deelnemende actoren, op basis van een onderlinge afhankelijkheid en ten aanzien van het gemeenschappelijke thema 'bewegen en sport' afspraken die een bijdrage leveren aan de sport- en beweegdeelname van (ex-)patiënten. De samenwerking kan een tijdelijk of een definitief karakter krijgen afhankelijk van de tijdsduur van de onderlinge afhankelijkheid ten aanzien van het thema 'bewegen en sport' en van de kosten/baten die de samenwerking oplevert voor de diverse actoren.</p> <p>Sport- en beweegaanbieders kunnen verschillende achtergronden hebben, maar als gemeenschappelijk kenmerk participeren ze als actor in het netwerk. Ze hebben de bereidheid om (ex-) patiënten een passend aanbod te bieden.</p> <p>Aantoonbaar en inzichtelijk houdt in dat het netwerk bijvoorbeeld op papier, website etc. staat.</p> <p>*Het antwoord op deze indicator is 'deels' als de revalidatie-instelling/afdeling een netwerk heeft welke niet aantoonbaar en inzichtelijk is voor derden.</p>
Inclusie- en exclusiecriteria	<p>Inclusie van revalidatiecentra met klinische behandelafaciliteiten, revalidatiecentra met poliklinische behandelafaciliteiten, revalidatie-instellingen in ziekenhuizen.</p> <p>Exclusie van revalidatie instellingen in ziekenhuizen met alleen een polikliniek zonder revalidatiebehandeling.</p>
Beschrijving populatieverschillen	n.v.t.
Bronnen tbv inhoudsvaliditeit	Van der Ploeg, H.P. (2006). Proefschrift: Promoting Physical Activity in the Rehabilitation Setting. Handboek Revalidatie, Sport en Bewegen (2011) en herziene uitgave 2014.
Gegevensverzameling	
Bron	n.v.t.
Verslagjaar	12 maanden
Rapportage-frequentie	1x per verslagjaar
Meetniveau	Praktijklocatie
Orderingskader	
Type indicator	Structuur
Kwaliteitsdomein	Tijdigheid, doelmatigheid, toegankelijkheid
Fase in zorgproces	Zorgbemiddeling

Indicator 2: Omschrijving structuur indicator VERWIJSSTRUCTUUR	
Relatie tot kwaliteit	Patiënten dienen tijdens en na de revalidatiebehandeling een sportief actieve leefstijl te ontwikkelen en te behouden. Een sport- en bewegconsulent en/of Sportloket voorziet de patiënt volgens een vaste systematiek van een leefstijladvies met het accent op bewegen en sport. Een gestructureerd verwijssysteem tussen revalidatiearts of andere verwijzer en een sport- bewegconsulent en/of Sportloket is hiervoor gewenst.
Operationalisatie	De revalidatie-instelling/afdeling heeft een verwijsstructuur vanuit de voor de revalidatie verantwoordelijke specialist naar een sport- en bewegconsulent en/of Sportloket. (ja/nee)
Definitie(s)	Verwijsstructuur: Er is schriftelijk vastgelegd hoe patiënten, binnen welke periode en met welke informatie worden overdragen bij doorverwijzing. Ook is vastgelegd op welke wijze terugkoppeling plaatsvindt naar de hoofdbehandelaar. Het Sportloket wordt bemenst door een sport- en bewegconsulent die volgens een vaste systematiek* de patiënt van een leefstijladvies met het accent op bewegen en sport voorziet. *zie definitie beschreven bij indicator 3
Inclusie- en exclusiecriteria	Inclusie van revalidatiecentra met klinische behandel­faciliteiten, revalidatiecentra met poliklinische behandel­faciliteiten, revalidatie-instellingen in ziekenhuizen. Exclusie van revalidatie instellingen in ziekenhuizen met alleen een polikliniek zonder revalidatiebehandeling.
Beschrijving populatieverschillen	n.v.t.
Bronnen tbv inhoudsvaliditeit	Van der Ploeg, H.P. (2006). Proefschrift: Promoting Physical Activity in the Rehabilitation Setting. Handboek Revalidatie, Sport en Bewegen (2011) en herziene uitgave 2014.
Gegevensverzameling	
Bron	n.v.t.
Verslagjaar	12 maanden
Rapportage-frequentie	1x per verslagjaar
Meetniveau	Praktijklocatie
Orderingskader	
Type indicator	Structuur
Kwaliteitsdomein	Tijdigheid, doelmatigheid, cliëntgerichtheid
Fase in zorgproces	Zorgbemiddeling

Indicator 3: Omschrijving structuur indicator SPORT- en BEWEEGADVIES	
Relatie tot kwaliteit	Uit een meerjarig onderzoek blijkt dat het programma <i>Revalidatie en Sport</i> in combinatie met het programma <i>Actief na Revalidatie</i> significante positieve effecten laat zien wat betreft de toename van sport en lichamelijke activiteit bij (ex-)patiënten. Positieve veranderingen zijn al zichtbaar na een jaar. Zowel patiënten als de deelnemende revalidatie- centra gaven aan dat voor het positieve resultaat het contact met de sport- en bewegingsconsulent een belangrijke rol speelt. Bovengenoemde programma's zijn samengevoegd tot het huidige programma Revalidatie, Sport en Bewegen.
Operationalisatie	De sport- en bewegingsconsulent voorziet de patiënt volgens een vaste systematiek van een sport- en bewegingsadvies. (ja/nee/deels)
Definitie(s)	<p>Sport- en bewegingsconsulent: Hij/zij heeft bij voorkeur een bewegingsagogische achtergrond, aangevuld met een training Motivational Interviewing.</p> <p>De sport- en bewegingsconsulent heeft kennis van en is vaardig in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het verstrekken van leefstijladviezen met het accent op bewegen en sport; - Het realiseren van een gedragsverandering bij de patiënt gericht op een sportief actieve(re) leefstijl; - Het voeren van adviesgesprekken waarin een op maat sport- en bewegingsadvies gegeven wordt. <p>Vaste systematiek (op basis van Motivational Interviewing) De volgende onderdelen maken deel uit van de vaste systematiek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Intake met betrekking tot sport en bewegen; - Adviesgesprek; - Counselinggesprekken (zie definitie bij indicator Counseling). <p>Sport- en bewegingsadvies: Op basis van de inschatting van de 'stage of change' van de patiënt vindt het sport- en bewegingsadvies plaats. In dit advies is, afhankelijk van de behoefte van de patiënt, aandacht voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verstrekken leefstijladviezen voor de thuissituatie en/of - Geven individueel sport- en bewegingsadvies en bijbehorende informatie (lees: evt. aanbieder) <p>Wanneer relevant: afnemen Paralympische fysieke test (NOC*NSF) of andere fysieke test. NB. De counselinggesprekken volgen op het sport- en bewegingsadvies</p> <p>Deels: Wanneer niet voldaan wordt aan alle onderdelen zoals opgenomen onder de vaste systematiek.</p>
Inclusie- en exclusiecriteria	n.v.t.
Beschrijving populatieverschillen	n.v.t.
Bronnen tbv inhoudsvaliditeit	Proefschrift Hidde van der Ploeg (2005). Promoting physical activity in the rehabilitation setting. Handboek Revalidatie, Sport en Bewegen (2011) en herziene uitgave 2014.
Gegevensverzameling	
Bron	n.v.t.
Verslagjaar	12 maanden
Rapportage-frequentie	1x per verslagjaar
Meetniveau	Praktijklocatie
Orderingskader	
Type indicator	Structuur
Kwaliteitsdomein	Effectiviteit
Fase in zorgproces	Vaststellen van de benodigde zorg

Indicator 4: Omschrijving proces indicator COUNSELING	
Relatie tot kwaliteit	Tijdens het revalidatietraject ontvangt de patiënt een sport- en beweegadvies. In de praktijk kan het voorkomen dat het voor een patiënt niet mogelijk is om invulling te geven aan het advies. Redenen hiervoor kunnen zijn: geen passend aanbod, ontbreken van een sporthulpmiddel, nog onvoldoende (zelf)vertrouwen om bewegen en sporten zelf op te pakken, stap naar een bestaande activiteit is (nog) te groot, etc. De sport- en beweegconsulent ondersteunt de patiënt bij het realiseren van een gedragsverandering op het gebied van bewegen en sport. Door na afloop van het adviesgesprek aandacht te besteden aan counseling wordt de kans op het vasthouden van een actieve leefstijl in de thuissituatie groter.
Operationalisatie 4a	De sport- en beweegconsulent voert na afloop van het adviesgesprek counselinggesprekken met de patiënt. (ja/nee)
Operationalisatie 4b	Het percentage patiënten dat na afloop van het adviesgesprek counseling heeft ontvangen.
Teller Noemer	Aantal patiënten dat, gerekend over één kalenderjaar, een persoonlijk sport- en beweegadvies heeft gehad en binnen 4 maanden na het adviesgesprek counseling heeft ontvangen. Totaal aantal patiënten van een revalidatie instelling gerekend over één kalenderjaar.
Definitie(s)	Counseling bestaat uit minimaal één en maximaal vier (telefonische) consulten na afloop van het adviesgesprek waarin de patiënt wordt gestimuleerd om actief te blijven. Dit counselingstraject, waarbij eveneens de aanpak van Motivational Interviewing wordt gehanteerd, is gericht op advies, vragen, ondersteuning en stimulering. De patiënt met zijn persoonlijke factoren staat hierbij centraal. Denk hierbij aan de attitude tav bewegen en sport, eigen effectiviteit, gezondheidstoestand/conditie en stimulansen en barrières. Als de patiënt hier behoefte aan heeft, is er de mogelijkheid om ook zelf contact op te nemen voor advies en ondersteuning met de sport- en beweegconsulent. Belangrijke aspecten tijdens counselingsgesprekken: - Check van de fase van gedragsverandering; - Check van het verstrekte sport- en beweegadvies. De counseling wordt bij voorkeur geboden in de eigen instelling, maar kan ook door een externe partij uitgevoerd worden.
Inclusie- en exclusiecriteria	Inclusie van patiënten die een sport- en beweegadvies hebben ontvangen.
Beschrijving populatieverschillen	n.v.t.
Bronnen tbv inhoudsvaliditeit	Proefschrift Hidde van der Ploeg (2005). Promoting physical activity in the rehabilitation setting. Handboek Revalidatie, Sport en Bewegen (2011) en herziene uitgave 2014.
Gegevensverzameling	
Bron	Afleidingsysteem/registratietool Programma Revalidatie Sport en Bewegen
Verslagjaar	12 maanden
Rapportagefrequentie	1x per verslagjaar
Meetniveau	Praktijklocatie
Orderingskader	
Type indicator	Groei indicator. Toelichting: De indicator 'Counseling' is een groei indicator. De groei indicator bestaat uit zowel een structuur indicator (4a) als een procesindicator (4b). Wij vragen u eerst de indicator 4a te beantwoorden. Wanneer het antwoord op indicator 4a 'Ja' is, ga dan verder naar indicator 4b.
Kwaliteitsdomein	Effectiviteit
Fase in zorgproces	Evaluatie en afsluiting van de geboden zorg

Indicator 5: Omschrijving proces indicator EFFECTIVITEIT van het SPORT- en BEWEEGADVIES	
Relatie tot kwaliteit	Van der Ploeg (2005) heeft gekeken naar de effecten van het Revalidatie & Sport programma en een programma gericht op stimulering van een lichamelijk actieve leefstijl. Uit zijn proefschrift kwam naar voren dat door de combinatie van het sport- en lichamelijk actieve leefstijl stimuleringsprogramma mensen met een aandoening tot één jaar na hun revalidatie een verhoogde lichamelijke activiteit vertonen en meer deelname aan sport- en bewegingsactiviteiten.
Operationalisatie 5a	De instelling beschikt over een registratiesysteem waarmee inzichtelijk gemaakt wordt of patiënten één jaar na afronding van een revalidatiebehandeling sportief actief zijn. (volgens het gestelde doel sport-, beweeg- en leefstijladvis) (ja/nee)
Operationalisatie 5b	Het percentage patiënten dat zelf na één jaar, na afronding van de revalidatiebehandeling, aangeeft sportief actief zijn. (volgens het gestelde doel van het sport-, beweeg- en leefstijladvis)
Teller Noemer	Aantal patiënten dat aangeeft na één jaar, na een sport- en beweegadvies, nog sportief actief te zijn, gerekend over één kalenderjaar. Totaal aantal patiënten die een sport- en beweegadvies hebben gekregen, gerekend over één kalenderjaar.
Definitie(s)	Sportief actief duidt op een fysieke activiteit die iemand: <ul style="list-style-type: none"> - uitvoert voor zijn/haar plezier en/of in de vrije tijd; - uitvoert tijdens het dagelijks functioneren o.a.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ huishouden; ▪ tuinieren; ▪ lopen van en naar winkel, werk, school, halte OV, kennis of familielid; ▪ fietsen, rolstoelen, handbiken van en naar winkel, werk, school, halte OV, kennis of familielid. - uitvoert in georganiseerd of ongeorganiseerd verband waarbij gebruikt gemaakt wordt van kracht, snelheid en/of behendigheid en die uitgevoerd wordt om één of meerdere van de volgende doelen te bereiken: <ul style="list-style-type: none"> ▪ winnen van tegenstanders; ▪ verbeteren gezondheid en/of fitheid; ▪ bereiken van een eigen opgesteld fysiek doel.
Inclusie- en exclusiecriteria	Inclusie van alle patiënten die een sport- en beweegadvies hebben gehad.
Beschrijving populatieverschillen	n.v.t.
Bronnen tbv inhoudsvaliditeit	Proefschrift Hidde van der Ploeg (2005). Promoting physical activity in the rehabilitation setting
Gegevensverzameling	
Bron	Afleiden uit instellingssysteem eventueel in combinatie met eigen aanvulling
Verslagjaar	12 maanden
Rapportage-frequentie	1x per verslagjaar
Meetniveau	Praktijklocatie
Orderingskader	
Type indicator	Groei indicator. Toelichting: De indicator 'Effectiviteit van het Sport- en beweegadvies' is een groei indicator. De groei indicator bestaat uit zowel een structuur indicator (5a) als een procesindicator (5b). Wij vragen u eerst de indicator 5a te beantwoorden. Wanneer het antwoord op indicator 5a 'Ja' is, ga dan verder met het beantwoorden van indicator 5b. Wanneer het antwoord op indicator 5a 'Ja' is, ga dan verder naar indicator 5b.
Kwaliteitsdomein	Effectiviteit
Fase in zorgproces	Afronding van de zorg